

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára: 15 krajczár.

Előfizetni célszerű a kiadóhivatalnál lehet
B.-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hi-
rdeések a kiadóhoz intézendők.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HÍRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

A lap szellemi részét s a nyitólánc
vonatkoz minden költségnek a szer-
kesztőhöz kellendők.

Hirdetési díja: 60 krajczár poltár
s kr. — Nagyobb és többesre hirdé-
tások jutányosan csökkenthetők.

Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr.

Nyitólánc garmond sora 20 kr.

B.-Gyarmat ápril 25-én.

A losonezi részvénytársulati gőzmalomról kedvezőtlen hírek vannak megegyeztető forga-
lomban. A bécsi calamitások után hozzá van
szokva a közönség, hogy a hol az intéző kezek
magok ellen fordítják a életlő fegyvert, s
öngyilkossákká lesznek, az öngyilkossággal ösz-
szeköttetésbe hozzák az illető intézmények
hitelének megrendítését. Grimm Lajos, a lo-
sonezi gőzmalom vezérigazgatójának ápril hó
15-én esti órák kerti szobájában történt öngyilkossága nemcsak nagy szenzációt keltett
mindenfél, hanem a gőzmalom hitelét is meg-
rendítette. A keletkezett zavar indokolt volt;
gr. Forgách Antal halála és ezen öngyilkos-
ság ha nem is érint anyagi kérdéseket, de
mindenesetre nagy befolyással lesz a nagy-
szerű üzlet szellemi érdekeire, mert oly tekin-
télyes mozgató erő mint a milyen gr. Forgách
Antal, és oly ügyes és gyakorlati férfi, mint
Grimm Lajos volt, egyhamar feltalálható nem
lesz, s bizonyos fájó érzéssel kell kérdenünk,
hogy ki lép ürült helyükbe?

A „Losonez és Vidéke” tisztelt lapjárunk,
igen helyesen, sietett a válságos helyzet meg-
világítani, s a felkorbácsolt kedélyeket lecsil-
lapítani. Mennyiben volt e cikknek hatása,
azt nem tudjuk, de annyi bizonyos, hogy a
besztercebányai takarékpénztár, legközelebb
mintegy 106 drb. gőzmalom részvényre, mint
kézizálogra adott 65 ezer frt kölcsönt fel-
mondta, s a kölcsönt az illetőkkel szemben
más alappal kívánja biztosítani; az is bi-
zonyos, hogy a b.-gyarmati takarékpénztár,
mely mintegy 25-30 ezer frtig van engagirozva,
türelmetlen helyzetben van és lázas izgatott-
sággal várja a megnyugtatót; azt meg tiszt-

telt lap társunk is bevallja, hogy a losonezi
takarékpénztár és hitelbank, valamint a Losonezon
székelő Nógrádmegyei Népbanknál a betétek
sűrűn mondatnak fel az egyes betevők részéről.

Nem kell tehát egyéb, csak hogy a hó
gomoly meginduljon, a hegyről, magával ra-
gadjon az az utjában lévő havat, s nagy gömbbé
alakulva, romboló hatással rohan lefelé.

Ezt a rombolást kell megakadályozni. A
losonezi gőzmalomnak bukása nemcsak kedves
testvér városunkat, Losonezt, érzékenyen érin-
tené; de az egész megyére kártékony hatással
lenne; sőt amennyiben a losonezi gőzmalom
producens képessége annyira emelkedett, hogy
naponta 8-9 száz métermázsza gabonát dolgo-
zott fel, joggal mondhatjuk, hogy ezen gőz-
malom nemzet gazdasági tényezővé vált, így
az egész ország érdekelve lehet ily nagysa-
bású intézmény iránt.

Miért kellene tehát ily intézménynek dics-
telenül elbuknia? gr. Forgách Antal emlékét
szíveinkbe zártuk, kegyelettel gondolunk rá.
Halála után gondoskodni kell olyan egyénről,
ki az ő helyét megállja, aki ezen intézmény-
nél nem tekinti egyedüli és legfőbb czéljának
az önhasznat és érdeket; hanem, fáradságai-
nak méltányos megjutalmazása mellett a gőz-
malom megmentését és felvirágoztatását tűzi
ki feladatul. Nem volna ily egyén? De igen
is van, nem is kell messze menni Losonezról!
Grimm Lajos gyászos kimúlását sajnálni lehet,
de hogy ő oly pótolhatatlan vezérigazgatóvá
nőtte volna ki magát, azt azért nem állíthat-
juk, mivel gr. Forgách Antal nélkül megöl-
ni nem tudott. Kell tehát oly vezérigazgatóról
gondoskodni, a ki tud a maga lábán járni,
akit befolyásolni nem szükséges és nem lehet.

A részvényesek conferentiájából kiküldött
bizottság mint értesülünk legközelebb consta-
tálta azt, hogy a kezelésnél nincs csatlás és
hogy a könyvek rendben találattak. Sok
ugyan a passiva, de az activa 200,000 frttal
több s maga a gőzmalom épület, ennek mel-
lék épületei és nagy telke mintegy 300,000
frt értéket képviselnek.

Ily körülmények között csakis idő kell
ahoz, hogy a gőzmalom ismét a rendes kerék
vágásba zökkenjen. Idő kell ahhoz, hogy a két
férfi elvesztést kiheverje.

Az intézetek, bankok adják meg a szük-
séges haladékokat és ne türelmetlenkedjenek.

Az érettebb publikum hasson a következő
érettre. A részvénytársaság pedig szigorúbb
ügykezelést állapítson meg, s a busás hono-
ráriumokat, melyek a kezelési költségeket
aránytalanul feleségelték, törölje el.

Igy fennállhat a gőzmalom, mint hasznos
tényezője, Losoneznak, a megyének sőt az or-
szágnak.

Az 1885-ik évi községi költségvetések.

I. A szécsényi járásban észrevétellel a következő
községek 1885. évi költségvetési előirányzatai hagyat-
tak jóvá: Varsány, Rimóc, Szécsény, Sipek, Kis Gerge
Dolány, Litke, Karancsaközi, Felfalu, Endrefalu, Lóca,
Sós-Hartyán, Megyer, Lucsin, Szakall, Póstény, Halá-
sz, A. Ludány, Piliny, Lipta Gerge, Mihály-Gerge, F.
Ludány, Hollókő, Buzs, Csallár, Nagy-Zellő, Kis Zellő,
Galábocsa.

II. A nógrádi járásban észrevétellel jóvá hagyat-
tak: Borsos Berinke, Felső-Petény, Rétság községek,
1883. évi és Kis-Ecsét községnek 1882. évi községi
számadásai.

Legénd, Felső-Petény, Keszeg, Rád és Pénzes kö-
zségeknek 1885. évi költségvetése; Rétság községnek
1884. évi, Alsó-Szécsény és Felső-Szécsénynek 1885. évi
pótköltségvetése.

TÁRGYA.

Álrok asszony.

(Ebesztelés)

Tisztelt nagyság! Levelemre mindaddig nem ér-
kezett válasz. Ma délután négy órákor bátor leszek
tisztelőmet tenni, ekkor Menyhért barátom irodájá-
ban lesz és így titkunkban nem fog háborítani. Meg-
különböztetett tisztelettel. Szendrői Jenő.

E levélgylet akarta épen rendeltetése helyére vin-
ni az inas, amidőn azt Ligeti Menyhért úr végrehaj-
tói hatalommal lefoglalt. Midőn elővász vére arcába
szállt, de ajkait harapdálva hideg közönnnyel akarta
beleö felháborodását az inas előtt elűltetni.

Ezt a jegyet — mondá parancsoló hangon —
átadod önnagyságának, de arról omlitást sem tész, hogy
kezeimben volt!

Az inas katonai szigorral fordult meg sarkán és
az előszobán és társalgón át Kamilla önnagysága szo-
bájába lépett. Menyhért, pedig a híres szépségű fiatal
asszony férje, ki épen irodájába készült, szintén vissz
szafordult szobájába. Midőn belépett, homlokát kezeibe
rejtve fájdalomtöltesen lecsüggesztő fejét, aután a di-
vánhoz tántorogva, annak párnáira veté magát.

Tehát ezért járt utóbbi időben olyan nagyon
gyakran nőmből az én igen derék Jenő barátom, —
tépelődik önmagával a férj — tehát ez volt ama gyön-
göd előzőkenység és finom udvariasság setét bűttere!

Aután az íróasztalon álló arczképet kezébe vé-
ve, erre merészte szeméit, és merengve tekintett rá
keserű pillantással.

Lehetéges volna — kérdé kétségbeesett reszkölő
hangon — lehetéges volna e, hogy emez igazó szemek
sugárjai hamisnak volnának, hogy ez a szende arcz két-

szind tudna lenni, hogy ez alatt az isteni kebel alatt
pokoli szív laknék! Meg kell tudnom a valót, ki
kell ábrándulnom rövid egy évi lázas életünk csalfa
Álmából.

Ingerülten jár fel és alá a szobában olykor oly-
kor fájó pillantást vetve az arczképre lázas izgatott
sággal nézte óráját és midőn a nagy inga óra méltó-
ságteljes kimértiséggel ütötte a háromnegyed négyet,
Menyhért mélyet sóhajta az ebédlőn és a hálószobán
át az alkov vékony tapéta ajtajához ment s itt egy
széken helyet foglalva fejét a falhoz simítá, hogy a
szomszédokba szavait jobban halhassa.

Minden mozdulatra, minden nesze felesemélt má-
moros állapotából, a midőn végre neje és Jenő halk
hangját hallá, mintha villám futotta volna át, úgy meg-
rezsent egész teste.

Tehát bekövetkezett amitől félt, tehát való volt
a rémteljes sejtélem, mely gondolatait emészte féreg-
ként marta. Eleinte hiába simult fülével az ajtóhoz,
csak zavart hanggyöveget hallott, amelyből semmi-
féle értelmet nem bírt kivenni. Egynéhányasor midőn
szenvédőlye elragadta, át akarta lépni a vékony fal-
lat, hogy csirájába elfojtva a gyalázatos árulást, vé-
res bosszút álljon, de mindannyapissor tudott uralkodni
mágn.

Ezen küzdelem közepette a pár végre az ablak
melléült és így épen a vékony válaszfal mellé
tette át hadiszállását, hol az ellenség kíméllel hall-
gató a haditervet.

Menyhért úgy érzé, mintha szédülési kezdene, gon-
dolatai zavarban törték át egymást és oly nyomorult-
nak képzelé magát, hogy saját nejét kell kém mód-
jára, leve kiballgatni. De tennie kellett, kétélye fá-
tyolát eloszlatni, mely alatt vagy feltékenysége tör ki,
vagy régi tiszta szerelme lángja lobog.

Leánykorában — így kezdé párbeszédet Meny-

bért érteni — volt egy imádója és ez az imádója én
vagyok. Imádóját kegyed is hővel, lánggal szerette,
és mégis szívtelen atyja akaratának meghajolva nem
neki, hanem jelenlegi férjének lett neje.

— És nekem ezt a férjet természetesen szeret-
nem kell — vágott közbe Kamilla.

— Nem egészen — folytatta Jenő — önnök szíve
parancsol első sorban. Lásza és magát kimondhatla-
nul szeretem, minden áldosatra kézs vagyok és hiszek,
remélek viszont szerelmében, mert szerelmet vallott
nekem már mint asszony, tehát a férjnek adott eskü-
je után is.

— Igen de hiszen ott a férj örökös angyal és fél-
tékeny ördög képében, ki há nezeit vesz, nagyon
szomorú véget érünk.

— A szerelmesek találékonyak. A férj szerelme
hevében vakon oda dobja magát a sorsnak, és oly
nőnek, kit elválaszthatlan bilincs fűz a férj szívéhez.
A férj kijáratása körül forog tehát végzetünk.

— De miként sikerül majd? Hiszen a férj ki
képes volt atyám ígéretét kivívni, ki ily áldosat árán
vesz nőül, csak szívet és ha szívet feltékeny.

— Hiszen épen az az érdekes! Annysira felté-
keny téesszük, hogy becsületértete legyőzi szerelmét!

— Miképen?

Igen egyszerűen! Ön betegeskedést szialal, az
orvos által furdót ajánlat magának és elutazik Sali-
ácsra. Én maga nélkül nem tudván megölni, szintén
oda utazom és itt háborítlanul bódolhatunk szerel-
münknek.

— De hiszen a férj ezt csakhamar megtudja!

— Mindenesetre, midőn férje erről birt vesz, en-
gem párbajra hív ki Elfogadom 30 lépértől golyót
váltunk, mely szépen valami bokrot ér.

(Folyt. és vége. köv.)

III. A b. gyarmati járásban észrevétellel jóvá hagyattak: B. Gyarmat n. község fogyasztási adó számadása és Húgyg községnek 1883. évi számadása. Patak községnek 1885. év költségvetése és Súrny község 1885. év költségvetése.

IV. Sziráki járásban észrevétellel jóvá hagyattak: Kozárd község 1885. év, és Ecseg községnek 1884. év pótköltségvetése.

V. Losonczy járásban észrevétellel jóvá hagyattak: Málnapatak, Jelsőcz, Panyi Darócz, Ipoly Pincz, Vilke, L. Bolyk, Kálnó, Kálnó Garáb, N. Darócz, Berzenecze, Sós Lehotá, Zelene, Uhorszka, Bisztricska, Hradistya, Ozdla, L. Rónya, Szinobánya, Mlájó, Taricska, Tórinca, Cséhbrez, Keresztúr, Korna, Sós Apátfalva, Miksi Nagyszalva, Vidfalva, Sós Kisfalva, Poltár községek 1885. év költségvetése és Málnapatak 1883. év számadása.

VI. Füleki járásban észrevétellel jóvá hagyattak: Kis-Terenne községnek 1883. év számadása és Füle község 1885. év költségvetési előirányzata.

VII. Gácsi járásban észrevétellel jóvá hagyattak: Vámosfalva, Udoroya, Tosonca, Podrecsány, Kotman-Lebota, Dobroca, Bzova, Lónyabánya, Róza Lebota, Verec, Fűrész, Kis-Tugár, Ó Huta, A. Tiszovnyik, Felső Tiszovnyik, Szenna, Priboj, Paróca, Gácsfalva, Gács, Tót Kisfalva, Kis Terenne, Tót-Hartyán, Tót Kelecsény, Rár Mulyad, Zároda, Diviny, Buda-Lebota, Diviny-Oroszi, Felső Sztrigova, Borosznok, N. Liberec, Alsó-Sztrigova, Sülye, Polichnó, Nedeliste, Madacska, Lontvora, Abelova, Tamasi, Maskova, Gergely Falva, Lupoc, Gács-Lebota, Prága községek 1885. év költségvetési előirányzata.

VIII. Losonczy rend. t. város 1885. év költségvetési előirányzata észrevétel nélkül jóvá hagyott.

A községi törvény megyei szabály és alispáni körrendelettel ellátott felszerelés egyéb hiányok és mulasztások miatt fegyelmi vizsgálat rendeltetett el:

I. A szécsényi járásban: Borbás Lajos, Horváth Edmund, Balás László, Gonda János, Krudy Bertalan, és Wittner József körjegyzők ellen.

II. A nógrádi járásban: Soóky Gyula, Potoczky Sándor és Jókuthy János körjegyzők ellen.

III. A sziráki járásban: Mosko István körjegyző ellen.

IV. A losonczy járásban: Grimm Imre, Ponyiczky János és Szabó Lajos körjegyzők, továbbá Báthly Dező és Eötvös József id. körjegyzők ellen.

V. A füleki járásban: Fábry György községi jegyző ellen.

VI. A b. gyarmati járásban: Kasztovszky József körjegyző ellen.

Amennyiben pedig az alább felsorolt körjegyzők az 1885. év költségvetési előirányzatokat a szabályrendelettel ellátott elkészítési terjesztésekkel és amennyiben megelőző évi számadások újból felterjesztése után újabb átvizsgálás alá vétellett a számvizsgáló pótbizottság eljár tagjainak naplójában a szabályrendelet 10. §-a alapján a következő összegeknek 8 nap alatti megfizetésében marasztaltattak el:

Gácsi járásban.

Bory Sándor 7 község után 6 frt 79 kr, Podhorzky János 8 község után 7 frt 76 kr, Kresák Ferencz 7 község után 6 frt 79 kr, Koszáczy Oszkár község után 4 frt 88 kr, Goldberger József község után 5 frt 82 kr, Vitális József község után 6 frt 79 kr, Pelehorzsky Endre 6 község után 5 frt 82 kr.

Nógrádi járásban.

Dropka Mihály 2 község után 1 frt 94 kr. Soóky Gyula 1 község után 97 kr.

Szécsényi járásban.

Balás Dező 1 község után 97 kr, Borbás Lajos 4 község után 3 frt 88 kr, Balás László 4 község után 3 frt 88 kr, Krudy Bertalan 4 község után 8 frt 88 kr, Horváth Edmund 5 község után 4 frt 85 kr.

Losonczy járásban.

Draskóczy Soma 5 község után 4 frt 85 kr. A befolyt pénzösszeg a számvizsgáló bizottsági tagjai közt részaránylag felosztatni fog.

Egyébként tekintettel arra: hogy a szécsényi járásból Karancsag, Etes, Kis-Hartyán, Ságuffalva és Szalmatarca, Sziráki járásból Buják és Bokor községek 1885. év költségvetési előirányzata mostanáig sem lett felterjesztve, mulasztó körjegyzők ellen a fegyelmi vizsgálat elrendeltetik, annak foganatosításával az illetékes jár. szíriák a megye alispánjához teendő 80 nap alatti jelentéstétel kötelezettsége mellett megbízatnak.

Az országos kiállításról már csak napok választanak el. A főváros lázas ürvendéssel készül nagy ünnepére. Előrelátható, ha így korai állapotban meglátogatják és mint egy tolettje közben meglepett leány, akit az első bátra ültetnek, sietve tüdöli kezeik vállaira és libegő keblére a lágyan reásimuló ken-

dőt, miközben a mama odakünn édes beszéddel tartóztatja az ideitlen vendéget.

Na hölgyek és urak — mondják az országos kiállítás emberei — májusban jöjjenek, habár (félre: nem) szívesen látjuk mostan is. Akkorig a borsó ruha is teljesen meglesz, amelyben először mutatjuk be Budapestet, mint nagyvárost a világnak. Eddig kurtá szoknyát viselt a leányzó, de hatalmasan kinőtt belőle. Nini valóban nevetni való dolog, hogy repesztette szét kidomborult keble a szűk fűzőt és hogy nyúlóak ki karjai és lábai a régi ruhákból. Rá kell szoktatni az uszály viselésére, hogy össze ne fonódjanak vele a lábai és hogy tisztas korra élemedett veltély társai, amelyek elvirágozt fiatalágukat már csak művészi szerekkel tengetik, el ne mondassák róla: még nagyon ügyetlen a kicsike . . . A kicsike!! Az Öregi 17 év óta törli magukat rajta, hogy ja világ nagyok nézze . . . przt, már mire való ez a pletykabeszéd?

Hát egy kis türelmet kérünk májusig. A tolettet a legjelentéktelenebb apróságok tesszik teljessé. Az izlése a részletek összeillesztésének mértana és a hatást az apró hiányok tesszik semmivé. Önök értenek engem tisztelt hölgyek! Önök mind nagyművészek ezekben a — kicsiségekben. Itt egy kis feltűzés, összehajítás, egy bágyadt fodor felhívása, egy tolatkodó ráncnak arányos lesimítása, — ott a hajék fesői elhelyezése, a frou-frou kaczer kibodorítása, a szemöldökök igazító körívre vonása . . . a művészetek egész nagy összessége, melyben a megatalkodott apa, vagy férj minduntalan csak pénzt, „drága“ pénzt lát, amelynek az a nevezetes hátránya, hogy — volt.

Lázas az izgatottság most is mindentel. Az iparcarnok, mely a bécsi 1873-iki iparcarnokkal kiállja a versenyt, sőt sok tekintetben felülmúlja, egészen díszben várja vendégeit. Igen, vendégeit, mert a kiállításnak a látogatók második tényezői. Látogatók vagy ha úgy tesszik, vendégek nélkül a kiállítás nem ér semmit. Azért hát aki csak teheti, látogassa meg a kiállítást, a melyre az ország, B. pest fővárosa és egye-
sek oly sokat áldoztak.

A pálinka.

A ki egyszer ezen ördögi ital élvezetéhez szokott, az eladta lelkét a pokolnak. Az iszákosság lejtőjén — mely a legundokabb bűnök posványába vezet — nincs megállapodás, a visszavétel is lehetetlen, mert a ki már egyszer rálépett, annak alá kell a mélységbe zuhannia.

Mint minden bűn, úgy az iszákosság is lassan, parányi csirából fejlődik. Számtalan jóra való ember lett már áldozata. Nagyon könnyen megy az, ma egy üvegcsa, holnap már szerez meg, holnapután kettő, így emelkedik ez egész az üvegig. A készpénz fizetése, az nem szükséges, elég hiteltelen a rovás, vagy az a nagy zairos könyv, bele fér abba nem csak a kelmed háza, földje, rétje, hanem az erdeje is, kedves uram bátyám! Amint nő a rovás, szaporodik a nagy könyvben az irás, azon módon fogy az urambátyám lába alól a föld, feje fölül az édes otthon, belsejéből pedig a szeretet, a drága boldogság.

Láthatjuk mindennap, hogyan bukunk el az iparos osztályból számtalan, pedig jólétben éltek, nem kellett gondolniok a holnapi napra, tisztelve becsülve polgártársaitól, hanem hát következték a megpróbáltatás napjai, és a gazda elvesztő kedvét, a helyett, hogy tovább harcolt volna, — lemondott a kibontakozás esélyéről. Elhanyagoltatik a mesterség, felbomlik a családi béke, kezdetét veszi az örökös perpatvar, melynek minden orvossága: a korcsmárosi dorbotolás. Egy rövid esztendő 1 forgása alatt is oda fejlődhetnek a dolgok, hogy ezen iparos rongyos piszkos ember lesz, tekintete elvadul, feleségét a gyermekeit a legborzasztóbb nyomorba taszítja, maga pedig — miután minden jólétnek, boldogságnak könnyű szerezve a nyakára hágott — biztos lépésekkel közeledik a börtön felé melyből nem ritkán a bitófa alá vezet ki az út!

Az iszákosság ikertestvére a lopás, a gyújtogatás, a gyilkolás — szóval a ki egyszer az ördögnek adta el magát, az mindenféle bűn elkövetésére képes és nagy szívesen, ha kikerülheti a gyalázatos halált.

A magyar paraszt, akinek ennekelőtte ha mulatott, borral volt tele az axtala, ma már szintén a pálinkára szokott, s rovásai oly bízhatatlan gyorsasággal szaporodnak, hogy ennek folytán egyik darab földje a másik után megy a korcsmáros birtokába át.

Ez a legkönnyebb meggazdagodási mód, mikor néhány liter pálinka árán meg lehet egy katasztrális hold földet is venni. És annak tulajdonképpen nem a korcsmáros az oka, ha gazember lesz, hanem a ki alkalmat nyújt neki, hogy gazemberré legyen, mert jól mondja a közmondás: az alkalmom csinálja a tolvajt.

A pálinka folytonos esztelen élvezete hogy mennyire árt a test szervezetének, fejlődésének, azt az újonczos végrehajtásánál láthatjuk leginkább. Lép-ten-nyomon találkoznak gyermekes buta arcokkal, kifejtetlen alakokkal, és ha nem látnánk őket mámorosan karonfogva, kiabálva, a már bevett újonczokkal „szénné kaszával“ sétálni, azt bízhatnánk, hogy 15—16 éves éretlen suhancokkal vándoljunk. És így van a leánygyermeknél is. Egy 20 éves hajadon gyakran annyira nélkülözi a kifejlődöttség minden feltételét, hogy anyai rendeltetésének meg nem felelhet.

A pálinka mértéktelen ivása bizonyára romboló pusztítást visz végre, s ez az oka annak a szomorú jelenségnek is, hogy vannak népes sorozó kórházak, melyek a reájok rótt újonczjuttatásokat kiállítani képesek lennek.

V. J.

Köznépünk és a hírlapirodalom.

Az országrak porosz háború alkalmával, midőn a porosz király elismerését fejezte ki Moltke tábornok a fényes győzelem fölött, ő így felelt: „Felség! az érdem nem a miénk, hanem az iskolamestereké.“ — Vagyis a porosz hadsereg műveltségére czéltott ezzel a tábornok.

Már ezt bajosan lehetne elmondani a mi népünk-ről, bajosan különösen köznépünk-ről.

Ami a népnevelést illeti, az iskolamesterek nálunk is megteszik kötelességüket addig, ameddig megtehetik. Mert a népnevelés alig terjed tovább köznépünk-nél ma még, mint az iskoláztatás. Itt is őrlhetünk, ha a földműves részánja magát, hogy négy évet kizaklat a gyermek életéből s elvonván a mezsei munkától, iskolába adja. Kizaklatottnak, elpocskoltotnak tartja még ma is sok földműves gyermeke életéből azt az időt, amit a törvény vele az iskolában eltöltött; holott azt sokkal jobban érvényesíthette volna a libák között s kőnn a kapa mellett!?

Ezzel nem azt akarjuk mondani, hogy minden mándlis ember papot vagy ügyvédet neveljen fiából. Épen nem, mert tekintve azt, hogy Magyarország kiválóság földművelési állam, nagyon is nagy szükség van a becsületes, józan, iparkodó földművesre.

De igen is kívánjuk, hogy jelen viszonyaink között a földműves ne csak az ekoszarrát tudja megfogni, hanem ott, hol kell, a tolett is, s ne csak addig a kötszékig gondolkodjék, mely elválasztja földjét a szomszédjától, hanem tovább is!

Már ezt pedig bajosan lehet elérni az alatt az egy pár rendetlenül elvégezt év alatt. Ez legfőképpen elég arra, hogy irni olvasni megtanuljon, de azért csak olyan igavonó marad biz az, kit az orránál fogva lehet vezetni.

Ma már pedig mássa, többre van hivatva a magyar földműves!

A köznép-nél a közművelődés fejlődésére, az elemi iskoláztatáson kívül alig utalhatunk mássa mint az olvasásra.

Felfogták ezt azon községek, melyek már „népkönyvtárak“ létesítéséről gondoskodtak. Csakhogy, ha ez által nem érik el a remélt sikert, annak egyedüli oka abban rejlik, hogy a köznépnek sem ideje, sem türelme nincs egyes munkák elolvasásához, s ha olvas is valami „ponyvairodalom“-féle munkát; nagyobbra, komolyabbra nehezen adja rá magát.

Itt csak egyetlen eszköz van, mely a közművelődés nagy eszméjét a megvalósuláshoz vezeti, s egyetlen eszköz — a hírlapirodalom.

S ezt tudva, midőn azt látjuk, hogy minden szász földműves közül alig öt olvas hírlapot, csodálkozva keressük az okot.

Talán sajnálja a pénzt, melyet a lap előfizetésére kellene adnia? Hisz ez jelen viszonyaink között, midőn a hírlapok melege olcsók, neveléses; s ha tekintetbe vesszük, hogy köznépünk mennyi pénzt pocskol el a korcsmárban és pálinkamérészekben, úgy ez épen el nem fogadható ok.

Vagy talán nincs ideje az olvasásra? Itt már megint csak az előbb említett helyeken elpazarolt időre utalhatunk s így ez sem lehet ok a nem olvasásra.

De hát akkor mi? . . .

Franciaországban a legutolsó paraszt sem mulasztja el naponta a hírlap olvasást. A közműves a nyugalomra szánt délutáni órát lapolvasással tölti. A bérkocsis az álommal kűködve is olvas. — Nálunk ez mind máskép van!

A köznép a mi népünk-nél a hírlapolvasás iránt leginkább járatlanság tapasztalatlanságban keresendő. Nem lehetne mondani, hogy nem érdeklődik semmi iránt, sőt még politizál is szeret, csak hogy az a baj, hogy még most is az „aszongyára“ hallgat, mintsem hogy maga győződne meg valamiről s úgy mondana fölülte véleményét, ítéletét.

Ma már semmit sem ér az olyan beszéd hogy „a sógor olyan embertől halotta, aki lapot olvas, hogy így meg így áll a dolog.“ Olvassa el maga s ha majd már önállóan ítéletet tud valami fölött mondani, az

Szentaghy Pál országgyűlési képviselő ur a felelősi felelősi reform eredeti javaslatán tett förendibázi módosításokat el nem fogadta, a kormányparttól egyetemes volt, ki a módosított javaslat ellen szavazott. De azért, azt hisszük, szent a béke: a kormány, Szentaghy Pál és a választók között.

Haldoklás. Osztróka Lajos vanyarci doréti nép tanító ura súlyos családi vesztés érte, amennyiben bőszeretett neje szül. Maróthy Emilia asszony hosszú szenvedés után 27 éves korában április 19-én elhalt. Béke hamvaira!

A tanítók országos árvaháza (nyilvános nyújtás.) Eddig kimutatott összeg: 86 frt 50 kr. Legújabbban beérkezett: az elnökségből Kigyócs Ferencz 9. sz. író 3 forint, melyhez dr. Bercei Henrik, János Zsigmond, a Kohn Armin 1—1 forint járult, továbbá Debrecezen Márton 7. sz. író melyen a következő adományok folytak be: Hummer Mihály, Felsenburg Tivadar, Gonda Károly, Debrecezen Márton, Sugár Mór, Gonda Béla 1—1 frt, Ebenführer Lajos, Kubányi László, Himmler Adolf, Kőcs József, Biskup Tamás, Sebősbérg Fülöp, Pietrich János, Dudaesky Béla, Kapor János 50—50 kr. Makray László 35 kr, Lévy Sándor, Magaskai Mihály, Pantler József 30—30 kr, Ottó József, Tomis József, Balancok Alajos s Filler Lajos 20—20 kr, összesen 14 frt 95 kr. — Dömök Ernő 4. sz. író adakoztak: Piroth Károly, Feenyess Arnold, Horváth László, Heinrich János, Kasza Gizella, Toray György, Wilhelmi Jobanna, Kövy Tivadar, Elheniczky Flórián, Szkladányi Teréz, Irgalmas nővérek, Haiser János, Rav. Raffiniszky Edén, Partegyi József, Karlik János, Hedry Nándor, Tolnayné 1—1 frt, Domjan Pál 2 frt, György Pál Ferenc, Balás József, Plathy Ferenc, Cséfalvay Irma, Szokan Antónia, Jakoby nővérek, Zuboritsné, Lengyel, Felsenburg M. Baintuér Ilona 50—50 kr. Golka Anna 30 kr. Összesen 24 frt 30 krajczárt. (Folytatjuk.)

Apró hírek. B. Gyarmat városa tele van kóbor kutyákkal. A miap esirát Aninger László városi képviselő ur feladta a kutyák elűzésére, de a feladatlásnak eredménye nem lett. — A börtönléleket még csak Blazsek Ferenc fogja javítani; a ministerium az ő ajánlatát hagyta jóvá. — A nyári színház érdeklődése tegnap érdeklődést tartott a színház további sorsa ügyében. — Az ipolyi kishíd oly rossz állapotban van, hogy

az arra való kitérkedést rendszerint kellene betiltani. — A helyi. Izraeliták két 1897-ben keletkezett sorjegyű társaság április 14-én feladta az érdeklődést tartott. — A b. gyarmati színház április 19-én Romány József előadta a kutyák elűzésére tartott, mely alkalommal az érdeklődés jött jögyősi állásra: Hummer Ferenc, a kutyák elűzésére: Debrecezen Márton és helyettes gárdai állásra: Ticsinsky József urat választotta meg. A kutyák elűzésére választotta meg a választmány azon intézkedést, hogy a Pester Lloydra nem írtott elő.

Művelődés. Szerkesztőségünk egy alapítványi hűségű bekezdéssel létre lett vezetve, ugyanis valóban az, hogy dr. Kapor György eljegyzése volna dr. Groma Jánosé asszonyt. — Ugyancsak lapunk múlt számában Luchkovicz Imre dr. jegyzőnek neve tévesen van Bugát Máriának kitérítve, Bugát Ernőnek a helyett.

Apróságok

A világ végét május hó 9-ikére tűzték ki a newhampshirei adventista felekezeti hívői. E felekezeti már több terminust is szabott előbb, de azért hívői mindig akadnak.

Találós hasonlat. „Ah, gróf ur, új kutyát vett, valóban, szavamra mondom, pompás kutya!” — „Igen mondhatom, nagyon kedves állat. Lépten-nyomon követ, oly ragaszkodó, akár — — — egy bielező.”

A kassza után. Egy akasztást végignéve, így szól az egyik szűrés atyái a másikhoz: — Hej komám, ha kendet föl akasztanák, mit csinálna az akasztósnak? — Hát szűrésletemben talán mindjárt szűrésyet halnék.

Véletlen bók. Báró: Kedves orvos ur, ön meggyógyította nőmet. Tudománya eltüntette arcáról a makacs foltokat. Mint köszönjem ezt meg önnek? Ön, ismét visszaszadta nőmnek arca szépségét! — Orvos: Kérem azót sem érdemel.

Orvos: Mi baja önnek kedves barátom? Beteg: Nem tudok aludni! O: Hát milyen életet folytat? B: Milyent? Dolgozom, mint az ökör, eszem, mint egy farkas, este fáradt vagyok, mint egy kutya és még sem tudok aludni! O: Hm, hm, önnek föltétlenül egy állatorvoshoz kell fordulnia! . . .

A hadseregcska gondolata. Hadnagy: (meglátva, hogy egy önkéntes a glédában kissé hátrább áll.) Hé Müller, egy gondolattal előbbre! Müller

egy egész lépést tesz előre a most meg előbb áll a többinél. Hadnagy: Az ördögbe, Müller, megbolondult, hát magának ennyi egy gondolat? Müller: Parancsra, hadnagy úr, nálam ennyi egy gondolat! Hadnagy: Ezer mélyre? Hát tudja mi nálam egy gondolat? Nálam egy gondolat ennyi, mint a — — — — —

Amerikai reklámok. Newyorkban következő hirdetés: lehetett a minap olvasni; Valaki 200 dollár értékű ékszert lopott. A tolvajnak, ha vissza hozza a lopott jószágot, tudára adatik egy hely, hol kétszer annyit lothat. — Egy napilapban Filadelfiában a következő hirdetés jelent meg: „Kittűben szerkesztett újsághoz” alkalmas halottat keres M. N. újságíró és újságírói tulajdonos.

Kinek volt igaz? Orvos: Kegyetlen kinaszony vérszegény. Kegyetlen valami vasforrás segítene. — Kinaszony: (kinek sincs pénze vasfürdőre). Ön doktor úr, nem vas, hanem esztétika!

Anyajegy. Földesur: Miska, mond csak honnan van az a jegy a képeden? — Miska: Hát látja Nagyságos ur, ez egy anyajegy: akkor kaptam mikor 6 esztendő voltam, mert az anyám lelépett a grádioról.

A sportman fájdalma. Mi bajod barátom, egészen ki vagy kelve a szívedből? Bortartó csapda! Emlékszel ugye arra a gyönyörű fehér paripára, az „Ahasverra”? Hát képzeld, magadoktól rajt a feladtem egy k. színtartással. Oda van most az a kitérő futó ló!

A kőlyök: A kin Oszkár torkaszakadtából ordít. Anyja kérdezi: „Mi bajod? Euni akar?” — „Nem!” — „Jani?” — „Nem!” — „Hát mit akar? Aludni?” — „Nem!” — „Hát mit akar?” — „Kibálni!”

Szerkesztői üzenet.

K. uraknak helyben. A nyilvános és hangjánál fogva nem közzétett. — Elégő fáj nekünk is, hogy akadnak olyan emberek is, kik ahtalan hymen hírekkel feltöltik a munkatársakat. De ez megtörténik nemcsak velünk, hanem más lapokkal is.

Feladta szerkesztő:

Horváth Danó.

H I R D E T É S E K.

Fontos minden idegbajban szenvedőre!

Az idegbajok csak villanyosság által gyógyíthatók meg: alapban. Az én új induktív készülékeim (villanyos gépek) minden laikus által könnyen kezelhetők: a nem szabadna egyetlen családtól sem hiányozni. Az idegny, rheuma, elgyöngyítés, fog- és rheumatikus fejfájások, a egyáltalán minden idegbaj gyökereesen gyógyíthatók induktív készülékem által. Ara egy teljes kózzelléknek kimerítő használati utasítással együtt 8 frt, Egyedül és kizárólag nálam rendelhető meg.

Dr. BEECK F. Triest,
2. Via Ponders 2.

Fris ideit töltésü

ÁSVÁNYVIZEK.

Hasonszervi és (electro-homeopathia) vilanyos-hasonszervi gyógyszer.

Mindenféle gyógyborok, különlegességek, illat és kötszerek; továbbá

legjobb gyógyszer

mindennemű köhögés, rekedtség, nehéz légzés, hurut, elnyálkásodás, különféle tüdő és torok bántalmak ellen a

Codeines moha-növény szeletkek

kaphatók B. Gyarmaton, a magyar koronához címzett gyógyszerertárban.

Egy igen szép bolt helyiség kiadandó a gyógyszerertár mellett. Bővebbet ugyanott.

DREHER ANTAL-féle PALACZKSEREK

valóságuk és hamisítatlanságuk jótállása mellett.

DIETRICH és GOTTSCHLIG-nál BUDAPESTEN,

VAGY

DREHER A. serfőzdéjében Kőbányán

rendelhetők meg.

Megrendelésenként mindenkor a legjobb minőségű reservált

kievitei sor jó eszközlésbe.

Ismételadókát vételökhöz mértén a lehető legnagyobb előnyökben és jutányos árakban részesítünk.

Bővebb árjegyzéket bárkora ingyen és bérmentve

kérünk.

B. Gyarmaton egyedüli elárúsítás: Elfer Ferencz

úrtnál.

3-8

GRAEPEL HUGO, MARSHALL SONS & CO. LIMITED

vezérigynöke, Budapest VI. bárány-utca 16. szám (gyár-utca sarkán) ajánlja

Gőzmozgonyait és gőzcséplőgépeit

örölmalmait, valamint minden egyéb gazdasági gépeit és eszközöket jelentékenyen leszállított árak mellett.

A legújabb és kitűnően javított Marshall-féle gőzmozgonyok és cséplőgépek a budapesti országos kiállítás nemzetközi gépészműhelyében a III. csoportban vannak kiállítva.

JÓ LEGELŐ

200 drb. birka részére.

Közelebbi feltételek e lapok kiadóhivatalába megtudhatók.